

Reises kritikken av miljøregistrering i skog på sviktende grunnlag?

Hans Asbjørn Sørli
Norges Skogeierforbund

Tenk
Tre

Norges
Skogeierforbund

Side 1

Hva er kritikken av MiS og nøkkelbiotoper?

- Fanger ikke opp tilstrekkelige arealer
- Fanger ikke opp riktige arealer
- Registrer ikke sjeldne og truede arter
- Ikke biologer som utfører kartleggingen
- Skogbruket selv som står for registreringene- ikke troverdig

Tenk
Tre

Norges
Skogeierforbund

Side 2

Biofokus Rapporten - Sammenligning basert på ulike formål og skala

Hva mener vi med det ?

- Formål MiS: identifisere viktige livsmiljøer for rødlistearter på arealer hvor vi driver skogbruk
 - Tilpasset skogbruksplanleggingen
- Formål DN- håndbok 13: oversiktskartlegging av viktige arealer for biologisk mangfold
 - Tilpasset kommunal arealplanlegging og kartlegging av frivillig vern områder

Side 3

Hvordan slår dette ut i resultat?

Sammenligning basert på ulikt formål og skala

Naturtyper A-verdi i naturbase skog vs. MiS-livsmiljøer

Arealgruppering	Areal for naturtyper i barskog	Areal-andel %	Areal for alle naturtyper i skog	Areal-andel % NT	Areal-andel % MiS
1 - 49	7 389	1	32 190	2	80
50 - 499	104 889	10	354 553	19	19
500 - 4999	369 223	36	689 611	38	1
> 5000	542 852	53	758 357	41	
Totalt	1 024 353	100	1 834 710	100	100

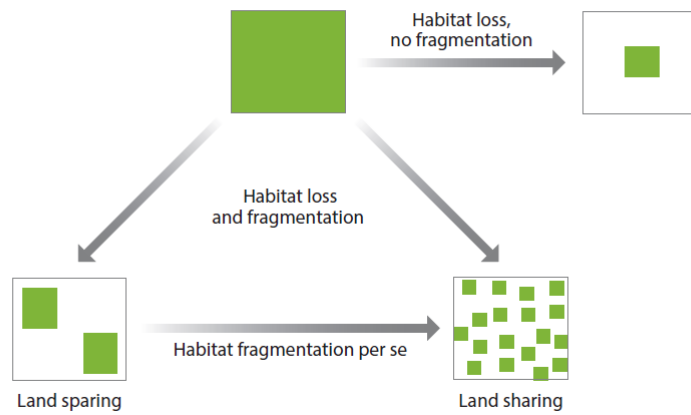
Antall NT-figurer totalt – 4 335
Gj.snittstørrelse – 423 dekar

Antall MiS-figurer totalt – 104 000
Gj.snittstørrelse – 9 dekar

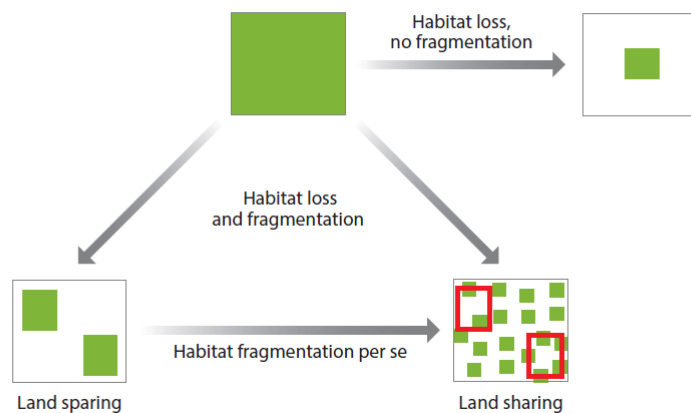

Validere MiS med DN-naturtyper?

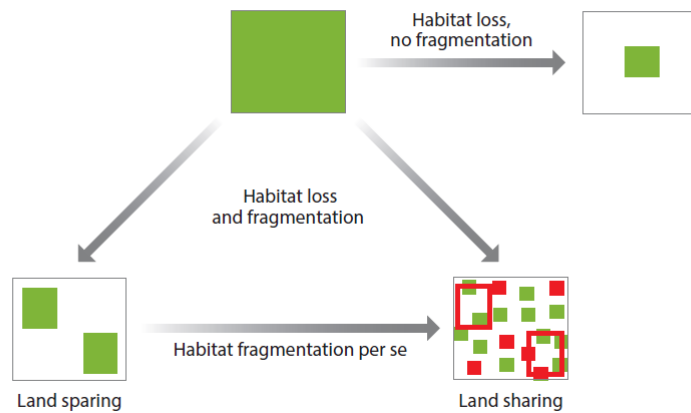

Validere MiS med DN-naturtyper?

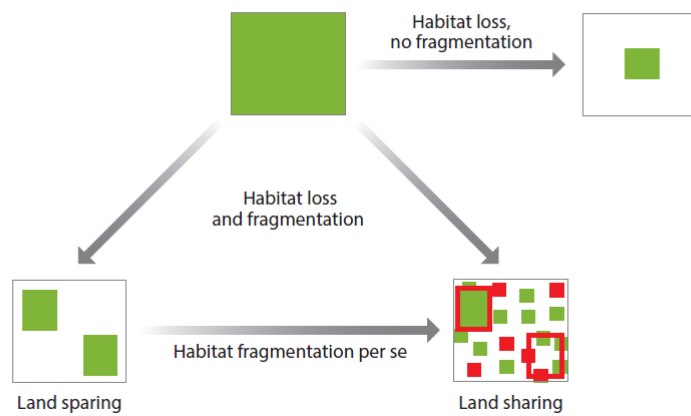

Validere MiS med DN-naturtyper?

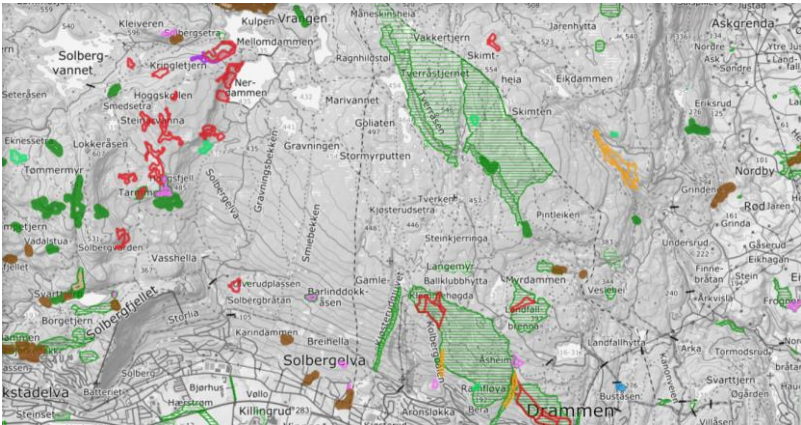

Validere MiS med DN-naturtyper?

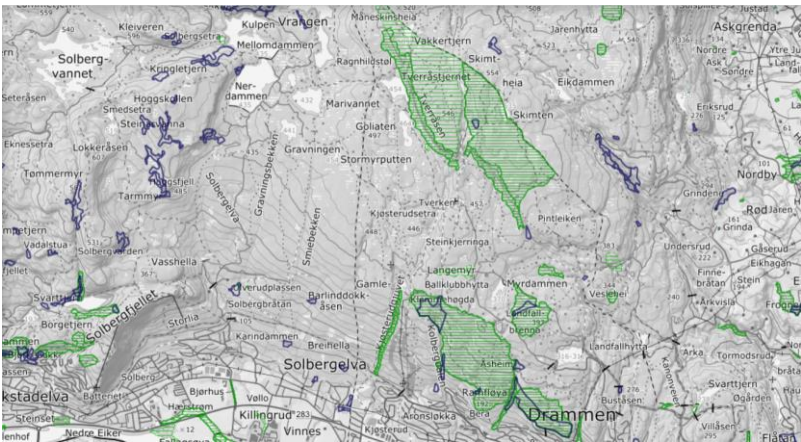
Hvordan er dette i praksis

Side 9

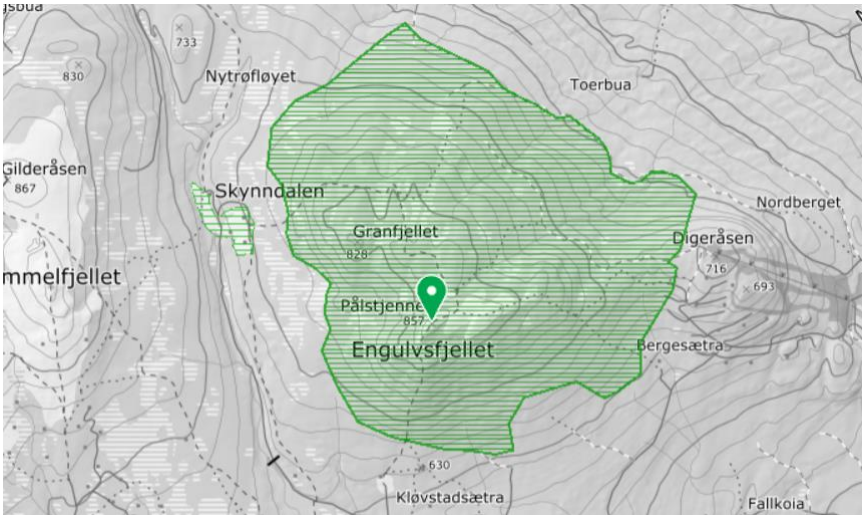
Hvordan er dette i praksis

Side 10

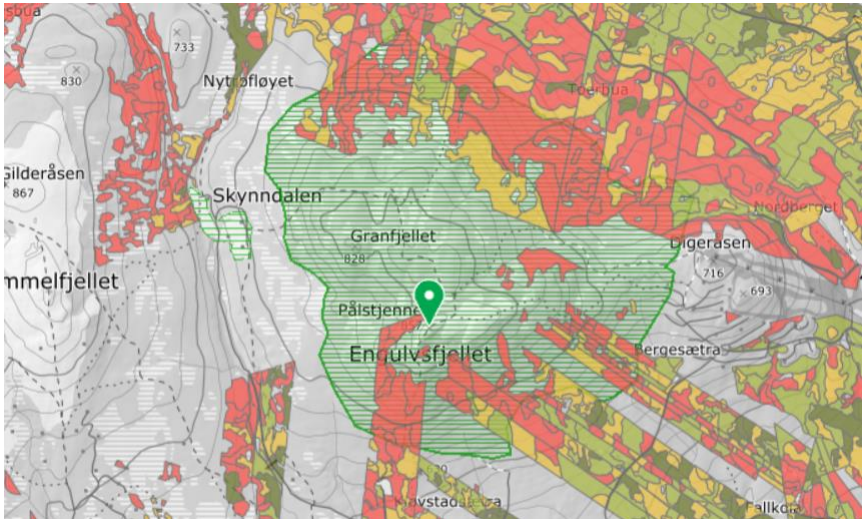
Naturtypelokalitet

Side 11

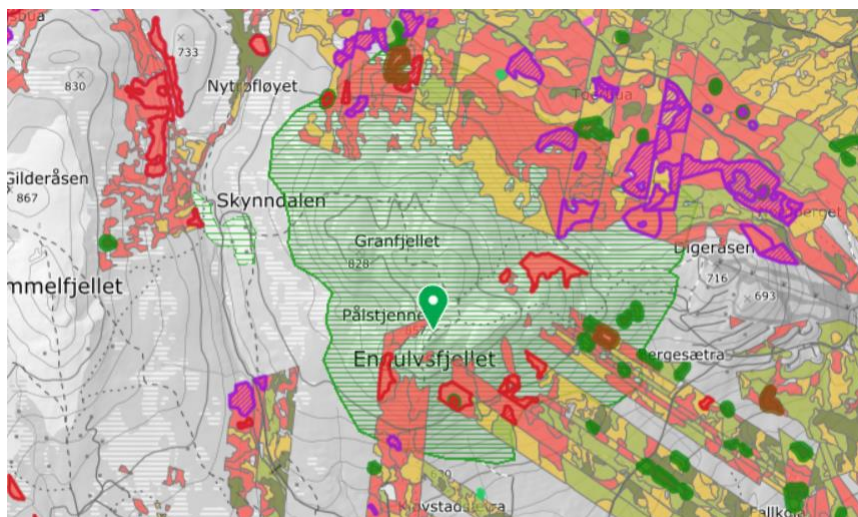
Naturtypelokalitet + skogbruksplan

Side 12

Naturtypelokalitet + skogbruksplan + MiS

Side 13

«Underrapporterer» vi MiS livsmiljøer?

Ja

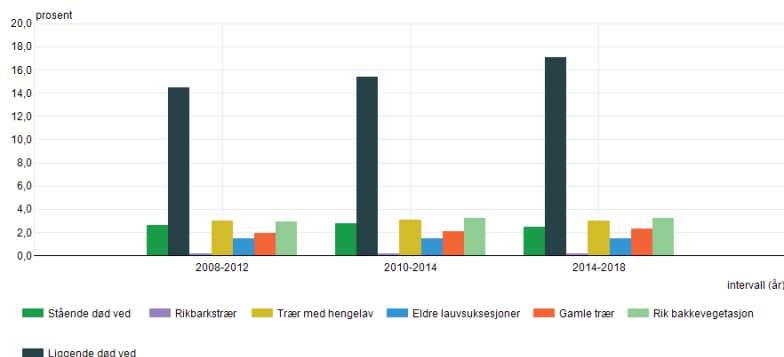
- Målet med miljøregistrering er å ha et nivå på registreringsomfanget som gir muligheten til å prioritere et utvalg av registreringene ved etablering av nøkkelbiotoper- **Ikke en totalkartlegging**
- Ved bruk av inngangsverdier kan vi identifisere de viktigste livsmiljøene og tilpasse registreringen til regionale forskjeller
- Kartleggingen er i hovedsak gjennomført på økonomisk drivverdige arealer – **ikke alle produktive arealer**
 - Biofokus har ikke hatt kontroll på hvor det er gjennomført miljøregistreringer eller inngangsverdier
 - Kan ikke validere om MiS instruksen er fulgt på bakgrunn av DN-13

Side 14

Faktisk forekomst livsmiljøer

10605. Registrert forekomst av ulike livsmiljøer i produktiv skog (prosent), etter livsmiljø og intervall (år). Hele landet, Livsmiljø for truede og sårbare arter i skog.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Norges
Skogeierforbund

Side 15

Rødlistearter

To problemstillinger som reises med MiS

- Manglende bruk av biologisk kompetanse- artskunnskap
- Hevder at Naturtypene fanger opp flere rødlistearter

Sitat: Terje Blindheim, BioFokus 2017

Det kanskje aller viktigste bidraget til innsamling av relevante artsdata kommer fra den gode satsingen Miljødirektoratet har hatt på naturtypekartlegging gjennom de siste to tiårene. Gjennom denne kartleggingen har BioFokus og andre aktører hatt en god arena for å kartlegge sjeldne og trua arter, samt å sette funnene inn i en kontekst gjennom avgrensning av naturtyper

Norges
Skogeierforbund

Side 16

Bruk av biologisk kompetanse og forekomst av rødlistearter

MiS -prosjektet

- Bruk av indikatorarter testet ut og forkastet pga. manglende statistisk sammenheng mellom forekomst av indikatorart og «hotspots» med faktisk forekomst av rødlistearter
- Rødlisteartene forekommer spredt over store deler av den eldre skogen hkl. 4+5++

Løsning

- Fremskaffe kunnskap om rødlisteartenes habitattilknytning gjennom forskning - **viktig med kunnskap om rødlistearter**
- Kartlegge livsmiljøer som er dokumentert viktige for rødlistearter - **nødvendig kunnskap om metodikk og skillearter**
- Den vitenskapelige tilnærmingen er lik den som ligger til grunn for inndeling og kartlegging av naturen etter NiN (Natur i Norge)

Side 17

Bruk av biologisk kompetanse og forekomst av rødlistearter

Hvorfor er det utfordrende å bruke forekomster av rødlistearter til utfigurering og verdisetting

- Sterkt avhengig av kartleggers kompetanse – forskjellig kompetanse = forskjellig resultat
- Avhengig av artenes oppdagbarhet
- Avhengig av tid brukt på ulike områder (kartleggingsintensitet)
- Rødlistearter har varierende grad av habitattilknytning
- Kan være stor dynamikk i forekomst av rødlistearter over tid (sinoberbille)

NINA rapport 1428

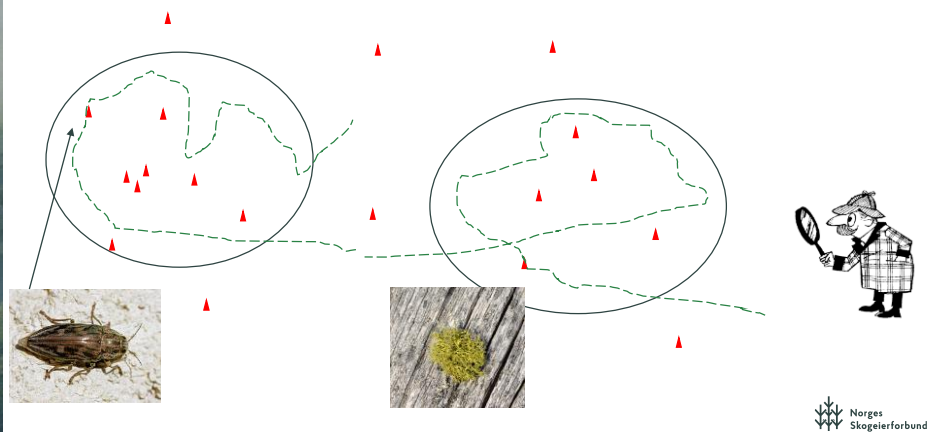
- «Ett problem med å skåre forekomst av rødlistearter og habitatspesifikke arter er at det kun gir en presis kvalitetsskår der det
 - (i) har vært grundige artsregistreringer, eller
 - (ii) har vært registrering av eksperter på relevante grupper på et gunstig registreringstidspunkt.»

Side 18

Bruk av biologisk kompetanse og forekomst av rødlistearter

Fanger naturtypene opp flere rødlistearter ?

Biofokus sin påstand

- Man har funnet 508 rødlistearter i naturtypelokalitetene
- Man har funnet 359 rødlistearter i naturtypelokaliteter som overlapper med MiS
- Det betyr at det er minst 149 rødlistearter som ikke er fanget opp av MiS

Hva utelater man ?

- Begge metodene vil bare fange opp en begrenset andel av rødlisteartene i et område (minst 1 per 40 dekar eldre skog = 25 000 / 1000km²)
- Det er ca. 4 ganger så mye naturtypeareal som MiS
- Tar ikke hensyn til ev. rødlistearter som fanges opp av MiS utenfor naturtypene
- Det er ikke en representativ kartlegging av rødlistearter- ressursbruk
- Resultatene utelukker ikke at tettheten av rødlistearter er større i nøkkelbiotoper

Har vi lært noe nytt siste 20 år ?

- Noen nye livsmiljøer er identifisert – rik sandfuruskog og boreonemoral regnskog
- Overgang til MiS/NiN
 - Bedre identifisering av Rik bakkevegetasjon
 - MiS inn i en større helhet
- Ser på inngangsverdier for gamle trær og død ved i furuskog- kan ha vært «for strenge»
- Gjennomgår systematisk MiS registreringer hver 15-18 år med tanke på kvalitet, mangler og ny kunnskap også i for av annen kartlegging
- Praktiserer konsultasjonsplikt på nasjonalt viktige naturtyper, truede naturtyper og truede rødlistearter – Identifisere mulig viktig livsmiljøer
- Implementerer verktøy for overvåking av nøkkelbiotopene i 2020

Side 21

Konklusjon

- Ikke relevant å bruke metoder med forskjellig formål og skala til å validere «hverandre»
- Rapporten baseres på mangelfull kunnskap om hva man sammenligner naturtypekartleggningen med – hva som er kartlagt og hvor- inngangsverdier
- Ikke grunnlag i rapporten for å si at naturtypene fanger opp flere rødlistearter per arealenhet enn MiS
- Ikke vitenskapelig grunnlag for å utfigurere eller verdisette på bakgrunn av rødlistearter
- Metoden som brukes DN- håndbok 13 er forkastet pga. manglende verdinøytralitet og etterprøvbarehet
- MiS – metodikken er tilpasset NiN uten store justeringer
- Rapporten påpeker noen «mangler» som det kan være interessant å se nærmere på for eksempel hvordan vi fanger opp gammel furuskog

Side 22

